

Çocuk kalp ve damar cerrahisi mi, doğumsal kalp hastalıkları cerrahisi mi?

Pediatric cardiovascular surgery or congenital cardiac surgery?

Mehmet Fatih Ayık, Emrah Şişli, Münevver Dereli, Yüksel Atay

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı,
Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi Bilim Dalı, İzmir, Türkiye

Erişkin yaş grubu ile karşılaştırıldığında çocuk yaş grubunda uygulanan damar cerrahisi ameliyatları ve girişimsel radyoloji uygulamaları daha seyrek olarak gerekmektedir. Bunların da en sık endikasyonunu travmaya bağlı damar yaralanmaları oluşturmaktadır.^[1]

“Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi Yan Dal Uzmanlığı” isminden kaynaklanan, bu uzmanlığın görev ve yetki alanlarının cerrahi doğumsal kalp hastalıkları ile birlikte çocuk yaş grubundaki damar hastalıkları olduğu yönünde bir yanlış algılamının söz konusu olduğu kanaatindeyiz. Pediatrik vasküler travma olgularının sevki sırasında, sevki gerçekleştirecek olan Kalp ve Damar Cerrahisi uzmanları tarafından belirtilen sözlü ifadeleri ile de bu yanlış algıyı deneyimlemiş bulunmaktayız. Kanamanın ivedilikle kontrol altına alınması ve iskemi süresinin en aza indirgenmesinin çok önem arz ettiği temel vasküler cerrahi yaklaşım prensibinin derhal uygulanmayıp, bu olguların yan dal uzmanına veya yan dal merkezine sevkinin getireceği zaman kaybına dikkat çekilmesi gereği, bu yazının amacını oluşturmaktadır.

Bilindiği üzere ülkemizde tıpta uzmanlık dalları ilk defa 8 Mayıs 1929 tarihinde kabul edilen “*Tababet ve İhtisas Vesikaları Hakkında Nizamname*” ile belirlenmiş olup günümüzde uzmanlık dallarının adları ve eğitim süreleri, 1219 sayılı “*Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun*” ile belirlenmiştir.^[2,3] Buna göre “*uzmanlık dallarının eğitim müfredatları ve bu müfredatlara göre uzmanlık dallarının temel uygulama alanları ile görev ve yetkilerinin çerçevesi*” Tıpta Uzmanlık Kurulunca belirlenmektedir.^[3]

Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi yan dal ihtisası eğitim müfredatı ilk olarak 15 Ocak 2010 yılında bir çalıştay ile başlatılmış, Tıpta Uzmanlık Kurumu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi komisyonu çalışmaları ile müfredatın birinci sürümü 23 Ağustos 2011 yılında,^[4] ikinci sürümü ise 4 Haziran 2013 tarihinde^[5] oluşturulmuştur. Hem 2011 hem de 2013 tarihlerinde oluşturulmuş olan müfredatların içeriği ele alındığında ise çocuk damar cerrahisini kapsayan ek bir alt başlık bulunmamaktadır.^[4,5]

Tıpta Uzmanlık Kurumu’nun 14 Kasım 2012 tarihli 44 numaralı toplantısı sonucu 312 numaralı kararda; (i) bir ana dal uzmanının kazanmış olduğu mevcut yetkinlik ve yetkileri, bu ana dalın yan dallarının varlığı nedeniyle değişmediği, (ii) yan dal uzmanının, mensubu olduğu ana daldan kaynaklanan bütün yetki ve sorumluluklara sahip olmaya devam ettiği ve (iii) uzmanlaştığı yan dal alanında, aldığı eğitimden kaynaklanan ek yetki ve sorumluluklar ile bazı iş ve işlemlerde daha ileri düzeyde yetkinlik kazanmış olduğu belirtilmektedir.^[6]

Yukarıda belirtilmiş olan belgeler ile birlikte, Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi yan dal uzmanlığının isminden kaynaklanan yanlış algının önüne geçilmesi konusunda “Çocuk Kalp ve Damar Cerrahisi” isminin, “Doğumsal Kalp Hastalıkları Cerrahisi” olarak düzeltilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Mevcut Editöre Mektup ile birlikte ilgili konuya ilişkin görüşlerin dile getirilmesi ve etkin bir tartışma ortamının sağlanarak ileride oluşacağı öngörülen aksaklıkların yaşanmaması adına konunun en kısa sürede sonuçlanması önem arz etmektedir.

Available online at
www.tgkdc.dergisi.org
doi: 10.5606/tgkdc.dergisi.2016.12543
QR (Quick Response) Code

Geliş tarihi: 26 Ekim 2015 Kabul tarihi: 02 Kasım 2015

Yazışma adresi: Dr. Mehmet Fatih Ayık, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, 35100 Bornova, İzmir, Türkiye.

Tel: 0505 - 794 75 91 e-posta: fayik35@gmail.com

Çıkar çakışması beyanı

Yazarlar bu yazının hazırlanması ve yayınlanması aşamasında herhangi bir çıkar çakışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansman

Yazarlar bu yazının araştırma ve yazarlık sürecinde herhangi bir finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

KAYNAKLAR

1. St Peter SD, Ostlie DJ. A review of vascular surgery in the pediatric population. *Pediatr Surg Int* 2007;23:1-10.
2. Tababet ve İhtisas Vesikaları Hakkında Nizamname: Resmi Gazete; 8 Mayıs 1929. Available from: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/1228.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/1228.pdf>.
3. Bazı kanun ve kanun hükmünde kararnelerde değişiklik yapılmasına dair kanun: Resmi Gazete; 26 Nisan 2011. Available from: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/04/20110426-1.htm>.
4. Çocuk kalp ve damar cerrahisi uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatı 23 Ağustos 2011. Available from: http://www.tuk.saglik.gov.tr/muf1/25_cocuk_kalp_ve_damar_cerrahisi_v.1.0.pdf
5. Çocuk kalp ve damar cerrahisi uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatı 4 Haziran 2013. Available from: <http://www.tuk.saglik.gov.tr/muf2/index.html>.
6. Tıpta Uzmanlık Kurumu Karar Tutanağı: Ana dal ve yan dal uzmanlıklarının yetki ve sorumluluk ilişkisi hakkında 12 Kasım 2012. Available from: http://www.tuk.saglik.gov.tr/pdfdosyalar/kararlar/karar_321.pdf.